

De Boeddha's Parinirvana

Het zullen de meesten van ons wel zijn overkomen in het leven: dat iemand van wie je veel houdt, die je heel graag mag of bijzonder respecteert, wegvalt omdat de persoon sterft, of verdwijnt uit jouw leven door andere redenen. Misschien door verhuizing, of de relatie wordt verbroken. In ieder geval gaan we dan vaak een tijd in van rouw, het voelen van een verlies. Het is vaak een tijd waarin we voelen dat het licht - figuurlijk gesproken - uit is gegaan in ons leven. Het lijkt allemaal wat donkerder. Het zijn vaak onze vrienden en naasten die hun licht delen met jou en dat helpt. Het brengt wat licht in het leven. En langzamerhand komen we weer uit die rouwperiode en vinden we op één of andere manier weer het licht in onszelf. Het leven wordt weer aantrekkelijker, weer wat 'lichter' in beide betekenissen van het woord.

En zo moet het ook tweeëneenhalf duizend jaar geleden geweest zijn, toen de Boeddha stierf en het Parinirvana inging. Voor zijn trouwe leerlingen leek het alsof het licht even uitging. Maar ze herinnerden de woorden van de Boeddha vlak voor zijn heengaan. Hij zei:

*“Ieder van jullie moet van de Dharma zijn eiland maken.
Moet van de Dharma, en niet anders, zijn toevlucht maken.
Laat de Dharma en de methode die ik jullie heb onderwezen
je leraar zijn wanneer ik ben heengegaan.
Omwille van de mensen, uit mededogen voor de hele wereld,
en voor het heil en welzijn van goden en mensen.”*

Sinds dat heengaan van de Boeddha hebben vele die woorden ter harte genomen en de Dharma tot hun toevlucht genomen waardoor zij weer het licht vonden. [Maar] nu het licht in zichzelf, zoals de Boeddha dat in zijn leven had gevonden en tot uiting had gebracht in hoe hij met anderen en de wereld omging.

Daarom is tijdens de ceremonie de kaars naast de Boeddha [*in de liggende houding*] gedoofd. Is het Boeddhabeeld door een dunne doek versluiert, maar niet afwezig. En is uiteindelijk het licht van het altaar van de stamhouders overgebracht, weer terug naar het hoofdaltaar. En heeft ieder die hier aanwezig is in de tempel het licht aangeboden, het licht van zijn beoefening.

Het is precies dat wat ontsluit wordt in de beoefening: het licht dat niet kan doven. Het licht van de Dharma, van de bevrijding, van liefde en mededogen. In dat licht kan volledig losgelaten worden. Het is wat we uiteindelijk zullen doen aan het eind van ons leven. Maar wanneer je dit licht gevonden hebt, zal je geen angst meer hebben. Het is dan gewoon de volgende stap in de vrede, de vreugde en de liefde van dat licht.

Dus laten we stilzitten en “het pad van de Boeddha treden,” zoals werd gezegd. De methode waarover de Boeddha sprak was precies dit: het zitten en het loslaten. Het loslaten van alle onheilzame staten, zoals ik afgelopen woensdag heb gezegd in de lezing. Dan zijn we eigenlijk

bezig de Boeddha in onszelf te ontsluiëren en weer te laten schitteren. Net zoals het gouden Boeddhabeeld schittert.

* * * * *

Eerw. Baldwin Schreurs
Zondag 20 februari 2022